

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно і телебачення**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Кіно-, Телережисура**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри кіно і телебачення Лупій Ярослав Васильович	050-650-61-65	yarly_46@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Кіно-, Телережисура - це дисципліна, що виконує важливе завдання підготовки сучасних кіно-теле фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати глибокі творчі, виробничі і теоретичні знання з практичними навичками в галузі сучасної кіно-телеіндустрії, ініціативно і творчо діяти за новітніх ринкових умов.

Метою вивчення курсу «Кіно-, Телережисура» є забезпечення поглиблених знань і творчого опанування способів створення аудіовізуальної, конкурентоздатної кінотелепродукції у сфері культури і мистецтва України.

Здобувачі вищої освіти набувають навички творчого створення самостійного і нетенденційного екранного твору на важливі життєві проблеми суспільства, та вироблення високих ідеалів гуманітарної політики і їх відтворення в аудіовізуальних роботах, що і є головними цілями навчальної дисципліни.

Формування творчої особистості режисера, його громадської та естетичної позиції; виховання у майбутнього кіно-, телережисера, оператора, телеведучого ідейно-творчого підходу до реалізації обраної теми; виховання якостей лідера мистецького колективу і педагога.

Передумови для вивчення дисципліни є короткий курс вступу до вивчення кіно-, телережисури, а також освоєння компонентів загальної підготовки – «Історії світового мистецтва» та «Історії української культури», оскільки сама природа і сфера аудіовізуального мистецтва обіймає і синтезує в собі всі мистецькі різновиди.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Кіно-, Телережисура» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК06. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кінотелевиробництва.
- ЗК08. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.
- ЗК13. Навички виконання завдання згідно класифікатора професій аудіовізуальної сфери.
- ЗК14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК15. Здатність до абстрактного мислення та аналізу.
- ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- ФК01. Високий рівень виконавської майстерності.
- ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
- ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.
- ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
- ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.
- ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.
- ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.
- ФК17. Здатність до складання і реалізації планів складнопостановочних фільмів.

Навчальна дисципліна «Кіно-, Телережисура» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

- ПРН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.
- ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
- ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

ПРН19. Сприймати новітні концепції в сфері аудіовізуального мистецтва та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями в своїй виконавській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Кіно-, Телережисура» та його структуру, особливості його норм та інституцій.

2. Описувати: конкретні календарно-постановочні плани створення аудіовізуального твору різноманітних жанрів, знати технологію правильного застосовувати порядку створення літературного, режисерського сценарію, та їх продукування.

Уміння:

3. Уміння професійно орієнтуватися в процесах виробництва аудіовізуального твору.

Навички:

4. Упорядковувати набуті знання кіно, -телережисури у вигляді виконання індивідуальних завдань.

5. Аргументовано обговорити та пояснити індивідуально творчу режисерську концепцію фільму або телепрограми.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
18	540	28 / 28	14 / 28	42 / 64	3	5 / 6	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр 5

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак.	сам. роб.
Тема 1. Телевізійний фільм. Природа і функції.	12	4	2	6
Тема 2. Колективність творчості на телебаченні.	12	4	2	6
Тема 3. Режисура циклу шоу-програм.	12	4	2	6
Тема 4. Правила техніки безпеки при роботах в умовах телевізійної студії чи павільйону.	12	4	2	6
Тема 5. Режисура документального фільму на телебаченні.	12	4	2	6
Тема 6. Види і жанри телевізійної публіцистики.	12	4	2	6
Тема 7. Розмовні телевізійні видовища.	12	4	2	6
Усього годин	84	28	14	42
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН				

Семестр 6

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак.	сам. роб.
Тема 1. Документальне кіно. Естетичні принципи.	17	4	4	9
Тема 2. Класифікація неігрового фільму.	17	4	4	9
Тема 3. Герой в документальному фільмі.	17	4	4	9
Тема 4. Кіно і наука.	17	4	4	9
Тема 5. Телевізійний неігровий фільм. Основні принципи побудови.	17	4	4	9
Тема 6. Дидактичне та естетичне в неігровому кіно.	17	4	4	9
Тема 7. Псевдодокументалістика – мок'юментарі.	18	4	4	10
Усього годин	120	28	28	64
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, Здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ Семестр 5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Телевізійний фільм. Природа і функції. 1. «Експрес-інтерв'ю» на телебаченні – що це? 2. Ігрові видовища на ТБ – вікторини і т.п.	2
2	Тема 2. Колективність творчості на телебаченні. 1. Професія «шоумен» на телебаченні. Розкажіть. Хто це? 2. Функції продюсера на телебаченні?	2
3	Тема 3. Режисура циклу шоу-програм. 1. Фільм як культурний феномен суспільного мислення. 2. Робота режисера і художника-постановника в жанрі шоу-програми (на прикладах)	2
4	Тема 4. Правила техніки безпеки при роботах в умовах телевізійної студії чи павільйону. 1. Хто відповідає за дотримання правил ТБ в умовах зйомки в павільйоні? 2. Хто відповідає за дотримання правил ТБ в умовах зйомки на натурі?	2
5	Тема 5. Режисура документального фільму на телебаченні. 1. Поняття «герменевтика» – що це? 2. Що таке еклектичне кіно?	2
6	Тема 6. Види і жанри телевізійної публіцистики. 1. Що таке пресконференція? 2. Яка роль журналіста на пресконференції?	2
7	Тема 7. Розмовні телевізійні видовища. 1. Специфіка спортивного мовлення. 2. До якого жанру відноситься «Дискусія»?	2
	Всього	14

Семестр 6

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Документальне кіно. Естетичні принципи. 1. Наведіть приклади еклектичного документального кіно. 2. Кінопоезія – що це?	4
2	Тема 2. Класифікація неігрового фільму. 1. Розкажіть про «Кіноправду» Д.Вертова. 2. Чи можна назвати фільм Пелешяна «Ми» документальним?	4
3	Тема 3. Герой в документальному фільмі. 1. Герой. Домінанта характеру. 2. Чому глядач повинен любити героя?	4
4	Тема 4. Кіно і наука. 1. Чи може бути науковий фільм документальним? 2. Чому жанр називається «науково-популярним»?	4
5	Тема 5. Телевізійний неігровий фільм. Основні принципи побудови. 1. Чи може знята деталь створити атмосферу фільму? 2. Чи може бути основою для документального фільму монолог героя?	4
6	Тема 6. Дидактичне та естетичне в неігровому кіно. 1. Стереотипи в документалістиці. Назвіть приклади. 2. Що значить стереотип в документальному кіно?	4
7	Тема 7. Псевдодокументалістика – мок'юментарі. 1. Роз'ясніть, що значить роль зіграна актором чи роль створена на прикладі «мок'юментарі»? 2. Назвіть український фільм, знятий у жанрі «мок'юментарі», проаналізуйте його стилістику.	4
	Всього	28

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи Здобувачів щодо вивчення дисципліни «Кіно-, Телережисура» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Семестр 5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма
1	Тема 1. Телевізійний фільм. Природа і функції. Трактові репетиції. Озвучування програми. Написання закадрових текстів. Природа постановочних програм. <u>Реферат</u>	6
2	Тема 2. Колективність творчості на телебаченні. Ведучий-рефері (творча група, що працює над програмою). Опоненти учасники або учасник. <u>Реферат</u>	6
3	Тема 3. Режисура циклу шоу-програм. Глядач в студії. Класифікація видів ток-шоу: розмовні видовища, ігрові видовища, постановочні шоу. <u>Реферат</u>	6
4	Тема 4. Правила техніки безпеки при роботах в умовах телевізійної студії чи павільйону. <u>Реферат</u>	6
5	Тема 5. Режисура документального фільму на телебаченні. Об'єкти документальних форм видовища – природне життя, життєва поведінка та суспільна і значима діяльність людини в товаристві. Звуко-зоровий образ, композиція і виражальні засоби в документальному фільмі. Принципи органічності і активності дії. <u>Реферат</u>	6
6	Тема 6. Види і жанри телевізійної публіцистики. Коментар. Бесіда. Огляд Кореспонденція. Прес-конференція. Дискусія. <u>Реферат</u>	6
7	Тема 7. Розмовні телевізійні видовища. Визначення і їх класифікація. Репортаж. <u>Реферат</u>	6
	Всього	42

Семестр 6

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Документальне кіно. Естетичні принципи. Професія кінорежисера-документаліста. Роль режисера в творчому колективі і у виробничому процесі. Тематика і жанрова розмаїтість. Загальні відомості про технологію виробництва. Історія становлення документального кіно в Україні. <u>Реферат</u>	9
2	Тема 2. Класифікація неігрового фільму. Об'єктивне і суб'єктивне в неігровому кіно. Форма та зміст. Інтерв'ю. Науково-дослідницькі, учбові, науково-популярні, рефлексивні, перформативні документальні, фільми-портрети, спостереження, «кіноправда», видові, музичні, рекламні. Тематика і жанрова розмаїтість. <u>Реферат</u>	9
3	Тема 3. Герой в документальному фільмі. Проблеми пошуку позитивного героя. Кіно, як засіб наукового дослідження. Роль неігрового кіно в учбових процесах. <u>Реферат</u>	9
4	Тема 4. Кіно і наука. Вплив науково-технічної революції на зміст і форму неігрових фільмів різних жанрів. Доступність наукових знань, високий ступінь опанування через можливість показу явищ у розвитку, проникнення в таємниці процесів, перетворення зорових образів абстракції і узагальнення, співставлення і порівнювання фактів, явищ, подій життя. <u>Реферат</u>	9
5	Тема 5. Телевізійний неігровий фільм. Основні принципи побудови. Основні принципи побудови, плюси і мінуси, залежність від специфіки технічних засобів реалізації. <u>Реферат</u>	9
6	Тема 6. Дидактичне та естетичне в неігровому кіно. Стереотипи і їх подолання. Потенційні можливості кіно, як засобу розповсюдження наукових і суспільних знань. <u>Реферат</u>	9
7	Тема 7. Псевдодокументалістика – мок'юментарі. Модні течії, можливості та небезпеки на прикладах сучасних телепрограм. <u>Реферат</u>	10
	Всього	64

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення Еку (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, Екзамен (залік)
--	---

Питання до екзамену

1. Документальний фільм. Природа і функції.
2. Режисура кліпу. Приклади.
3. Колективність творчості на телебаченні.
4. Режисура циклу шоу-програм.
5. Способи створення екранного простору на прикладі документальних фільмів.
6. Контрапункт режисера. Баланс компонентів. Асинхронний контрапункт.
7. Трансформація образів в просторі, оптикою, звуком, перспективою.
8. Модні течії в документалістиці, можливості та небезпеки на прикладах сучасних фільмів.
9. Робота режисера з актором. Репетиційний та знімальний періоди.
10. Псевдодокументалістика – мок'юментарі.
11. Методи викладу телевізійних новин.
12. Технології журналістського розслідування.
13. Виразальні засоби та вимоги до сучасного аудіовізуального твору на телебаченні.
14. Технології використання і управління часо-простором у фільмі.
15. Моделі теле-радіомовників в Англії (BBC).
16. Телерепортаж з місця події.
17. Коментований і некоментований репортаж.
18. Правила техніки безпеки при роботах в умовах натурної документальної зйомки.
19. Режисура документального фільму на телебаченні.
20. Концепція політичної телешоу-програми. Ризики її творчої реалізації.
21. Реклама на телебаченні. Переваги і недоліки.
22. Асоціативність звуку в фільмі.
23. Монтаж навратив.
24. «Кліповість», як сучасна форма світосприйняття та мислення глядача.
25. Віртуальний образ у фільмі.

26. Роль джерел інформації у журналістському розслідуванні.
27. Способи створення екранного простору на прикладі документальних жанрів.
28. Неігровий фільм як інструмент пізнання світу.
29. Український етнографічний фільм.
30. Реконструкція в документалістиці.
31. Герой в документальному фільмі.
32. Етика документального кіно.
33. Кіно і наука.
34. Об'єктивна і суб'єктивна камери.
35. Стили *cinéma vérité*, *direct cinema* та інші в драматургії документального кіно.
36. Тема, ідея, основна проблема, конфлікт - branding by issue (англ.)
37. Дидактичне та естетичне в неігровому фільмі.
38. Основні правила проведення ефективного інтерв'ю.
39. Правила створення якісних титрів фільму та розбірливих субтитрів.
40. Стратегія підготовки та якісного запису дикторського тексту до фільму.
41. Звуковий дизайн фільму і відтворення асинхронних звукових ефектів.
42. Адаптація музичної партитури фільму до драматичних конфліктних точок і їх синхронізації.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота Здобувача)			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі Здобувачами

1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль, в т.ч. курсова аудіовізуальна робота			
екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для Екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Котов Д., Ширяєв В. Сценарна майтерність. Київ : Паблішер, 2020. 256 с.
2. Десятник Г.О. Професія : Режисер кіно і телебачення. Київ : Інститут журналістики КНУ, 2018. 88 с.
3. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
4. Тарковський А. Закарбований час. Київ : Альтекспрес, 2011. 268 с.
5. Яковець А.В. Телевізійна журналістика. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
6. Лупий Я.В., Нагайцев А.Е. Не бедный мальчик Онегин, а добрый приятель поэта. Вариант экранизации романа в стихах. Одесса : Астропринт, 2008.
7. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. Київ : Глобус-Прес, 2009. 432 с.
8. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі : монографія. Київ : Щек, 2008.
9. Тримбач С. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця : ГЛОБУС-ПРЕС, 2007. 796 с.
10. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
11. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
12. Миславский В. Н. Кино в Украине (1896 - 1921). Факты. Фильмы. Имена. Харьков : Торгсинг, 2005. 576 с.

Допоміжна:

1. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
3. Баканурский А. Жизнь, игра, театральность. Одесса : Студия «Негоциант», 2004.
4. Горпенко В.Г. Пластика фільму. Київ : Мистецтво, 1984.
5. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1986 – 1995. Київ : KINO-КОЛО, 2005. 464 с.

6. Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. Київ : Рад. письменник, 1990. 416 с.
7. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ : Абрис, 1999.
8. Загданский Е.П. От мысли к образу. 2-е изд. Київ : Мистецтво, 1990. 161 с.
9. Левчук Т., Ілляшенко В. Кінорежисура. Київ, 1981.
10. Кісін В.Б. Із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999.
11. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ : Із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 268 с.
12. Скуратівський В. Екранні процеси в соціокультурних процесах ХХ сторіччя Київ : Мистецтво, 1998.
13. Фількевич Г.М. Співдружність муз. Театр – музика – кіно : монографія. Київ : Київськ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. 76 с.
14. Цвіркунов В. В. Сюжет (деякі питання теорії). Київ : Вид-во АН УРСР, 1963.
15. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ : Мистецтво, 1964. 149 с.
16. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державне агенство України з питань кіно. URL: <https://degkino.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2020)
2. Офіційний сайт Одеської обласної організації НСФХУ. URL: <https://www.facebook.com/NSPAU> (дата звернення: 02.05.2020)
3. Офіційний сайт Одеського відділення Національної Спілки кінематографістів України. URL: <http://nsku.od.ua/novosti/712-kira-muratova-kinokonkurs-2019.html> (дата звернення: 02.05.2020)
4. Офіційний сайт UA:Культура. URL: <https://culture.suspilne.media> (дата звернення: 02.05.2020)
5. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. Київ : Логос, 2011. 391 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/149237948.pdf> (дата звернення: 02.05.2020)